

Vurke diehtujuohkinárkka ja juddatableahtaid seamma sajis

Juddatableahtat atomalihkohisvuodaid oktavuodas

Jus lea vuollel 40 jagi, áhpeheapme, njamahat dahje jus dus leat mánát mat áppet ruovttus. Dalle ávžžuhat mii ahte dus leat juddatableahtat ruovttus. Tableahtat sáhttet suddjet radioaktiivvaláš jutta vuostá atomalihkohisvuodain, ja galget dušše váldot jus eiseválddit rávvejit dan dahkat.

Manne váldit juddatableahtaid?

Radioaktiivvaláš judda sáhtta leavvat áimmu mielde jus šaddá atomalihkohisvuohhta, ja guoggomasráksá sáhtta váldit dan rupmašii jus olmmoš vuoigná nuoskkiduvvon áimmu ja/dahje borrá nuoskkiduvvon biepmu ja/dahje juhká nuoskkiduvvon juhkamuša. Go váldá lunddolaš jutta de dat hehte guoggomasrávssá váldimis radioaktiivvaláš jutta ja unnida riskka oažžut borasdávdda guoggomasráksái. Juddatableahtat suddjejit dušše radioaktiivvaláš jutta vuostá, eaige eará radioaktiivvaláš ávdnasiid vuostá.

Ráđit váldit tableahtaid addojit dávjá oktanaga go olbmot rávvejuvvojit orrut siste eanemusat 2 jándora. Danne lea dehálaš ahte tableahtat leat ruovttus.

Goas galgá váldit tableahtaid?

Dat galget **beare** váldot go eiseválddit leat rávven olbmuid daid váldit. Jus šaddá atomalihkohisvuohhta, de addojuvvojit ráđit mediaid bokte, guoskevaš eiseválddiid bokte ja siiddus www.stralevernet.no (ođđa čujuhus 1.1.2019 rájes: www.dsa.no) ja www.helsenorge.no.

Geat galget váldit juddatableahtaid?

Lea erenoamáš dehálaš ahte mánát ja nuorat vuollel 18 jagi, nissonat geat leat áhpeheamit ja geat njamahit váldet tableahtaid go sis lea stuorámuš riska oažžut borasdávdda guoggomasráksái jus vásihit radioaktiivvaláš jutta. Muhttin áibbas erenoamán dilálašvuodain sáhtta leat nu ahte maiddá rávisolbmot gaskal 18 ja 40 jagi galget váldit jutta. Lea unnán riska oažžut borasdávdda guoggomasráksái jus lea badjel 40 jagi, ja sii eai dárbbáš váldit juddatableahtaid. Olbmot geain lea guoggomasráksá čuhppojuvvon eret eai dárbbáš váldit juddatableahtaid.

Eiseválddit almmuhit dárkilat ráđiid dan birra ahte makkár joavkkut álbmogis galget váldit tableahtaid atomalihkohisvuoda oktavuodas.

Man ollu Jodix galgá váldit?

Čuovo bagadallama Jodix-páhkás ja páhkkamildosis, ja čuovo ráđiid maid eiseválddit almmuhit.

Mánát vuollel 3 jagi čuvvot dán dosa:

1. Bija 1 tableahta čáhcelássii.
2. Lasit 20 ml čázi dahje mielkki lássii. Geavat dálkkasnálu go mihtidat. Seagut dassá tableahtta lea suddan.

Mánáide vuollel 1 mánu: Geavat dálkkasnálu ja njamis 2,5 ml seaguhusas ja atte mánnái (vástida 1/8 tableahtas (16,25 mg).

Mánáide gaskal 1 mánu - 3 jagi: Geavat dálkkasnálu ja njamis 5 ml seaguhusas ja atte mánnái (vástida 1/4 tableahtas (32,5 mg).

3. Sihkkarastin dihte ahte mánná oažžu nu ollu dálkasa go galgá de sáhtta doidit dálkkasnálu ođđa čáziin dahje ođđa milkkiin. Čáhci dahje mielki mainna lea doidán dálkkasnálu addo mánnái.

4. Atte mánnái ollu juhkamusa maŋŋá go lea ožžon dálkasa.

Dárbblašlaš dávvirat: doserendálkkasnlut (2,5 ml ja 20 ml). Ostojuvvojit apotehkas.

Dehálaš: Fástadoavttir ovttas mánáiddoaktáriin galgá čuovolahttit njuoratmánáid (0 - 1 mánu) geat ožžot jutta ja/dahje njammet mielkki nisssonlbmos guhte leat váldán jutta. Galgá váldot varraiskkus njuoratmánás 7 - 10 beaivvi maŋŋá go judda lea váldon. Váldde danne oktavuoda máná fástadoaktáriin nu johtilit go vejolaš.

Ale geavat juddatablehtaid:

- jus dus lea allergiija kaliumjodidii dahje muhttin eará dain ávdnasiidda mat leat dálkasis (sisdoallolisttu gávnnat páhkkamildosis).

- jus dus lea guogomasráksá vulšon (thyreoiditt)

- jus du guogomasráksá ii doaimma nu mo galgá

- jus dus lea dermatitis herpetiformis (Duhriings dávda)

Leatgo dus jearaldagat juddatablehtaid birra? Riŋge Helsenorge:i, tlfnr 815 55 015

Gávnnat maiddá eanet dieđuid juddatablehtaid siiddus www.stralevernet.no (ođđa čujuhus 1.1.2019 rájes: www.dsa.no) **ja www.helsenorge.no**